

I SUOMALAINEN SARJAKUVAFESTIVAALI

PN: Ensimmäinen suomalainen sarjakuvafestivaali järjestettiin Helsingissä viikonloppuna 28-29.5. Isäntänä toimi Suomen Sarjakuvaseura Ranskan kulttuurikeskuksen ja Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunnan myötävai-
kutuksella.

Vanha ylioppilastalo oli mitä sopivin paikka sarjakuvatapahtumalle, ovathan sarjakuvat koko kansan kulttuuria ja huvia. Siksi sarjakuvien esittelemisenkin on oltava joustavaa ja kansaomais-
ta, liiallista akateemisuutta on vältettävä.

AH: Tapahtuma ei nimestään huolimatta ollut ensimmäinen valtakunnallinen kokoontuminen: vuosina 1979 ja 1981 Suomen sarjakuvaseura ry on järjestänyt nk. piirtäjäpäivät, joiden sisältö on noudatellut samoja linjoja kuin festivaalinkin.

Kuullut esitelmät olivat:

Heikki Kaukoranta: Sarjakuvan esteettisen tutkimuksen perusteet

Ari-Matti Auvinen: Sarjakuva osana populaarikulttuuria

Pekka Manninen: Sarjakuvaharastuksen kehittyminen

Ilpo Lagerstedt: Suomalaisen sarjakuvan tilanne

Heikki Jokinen: Meillä näkemättömiä huippusarjakuvia

Juhani Tolvanen: Carl Barks, Aku Ankan suuruuden luoja

Anne Lohikari: Nainen sarjakuvassa

+ Enki Bilalin esittelyt ja haastattelut

AH: Suomalaisten originaalien näyttely (koonnut **Jukka Murto-saari**, toim. huom.), sarjakuvan runsaat myyntipöydät ja festivaaleille koostettu multivisioesitys höystivät tilaisuutta virallisen ohjelman ohessa.

PN: Sarjakuvat ovat suosittuja, eikä festivaalin tarvinnut kärsiä yleisön puutteesta. Kumpanakin tapahtumapäivänä olivat salit täynnä. Päivien ohjelma oli hyvin järjestetty ja tiivissisältöinen.

AH: Onnistuneista järjestelyistä huolimatta festivaalin anti jäi varsin laihaksi. Osallistujatavoitteet jäivät saavuttamatta: paikalle saapui lähes yksinomaan alan harrastajia suuren yleisön puuttuessa. Piirtäjäpäivien seminaari-
luonteesta ei ollut tarpeeksi irtauduttu...

Keväinen Sarjakuvafestivaali saavutti jonkin verran julkisuutta, josta suurimman osan oikeutetusti lohkaisi Ranskan kulttuurikeskuksen tilaisuuteen tuoma taiteilijaveras alansa huipulta, Enki Bilal.

Bilalin jätämme nyt kuitenkin varjoon, edellisessä Sarjainfossa kuitatuksi, mutta asetamme tällä kertaa vastatusten kaksi festivaalista kirjoittanutta sarjakuvan ihmistä.

Kalevassa kirjoitti Pentti Nuortimo, Vaasassa Arto Haarala, ja seuraavankaltaista kuulumatonta keskustelua syntyi:

(Toim. On vaikea täsmällisesti arvioida porukan koostumusta, mutta tilaisuudesta oli tiedotettu kyllä laajemminkin kuin jäsenkunnalle.)

Ehkä on perää siinäkin, ettei angloamerikkalaisiin sarjakuviin tottunut popula osannut hypätä sisään kadulta julkisivubanderolliin ranskankielisyyden vuoksi.

Seuran kannalta on pääasia, että salit olivat kuulijoita pullollaan. Kieltämättä on ikävää, että varsinaista festivaalimeininkiä on suomalaisissa vaikea syyttää.)

AH: Edelleen keskustelu kotimaisen sarjakuvan asemasta jäi vähäiseksi, vaikka juuri tätä puolta nykytilanteen vuoksi olisi pitänyt korostaa.

Suomalainen sarjakuvalehdistö on nyt kehittynyt pisteeseen, jossa sillä on kaikki mahdollisuudet lyödä itsensä läpi ensi kertaa. On kyse vain keinojen arvioimisesta ja toimiin ryhtymisestä.

Kuitenkaan festivaali ei osoittautunut hedelmälliseksi lähtölaukaukseksi kampanjan koordinoimille.

PN: Suomalaisen piirtäjän asemaa esitteli luontevasti ja mielenkiintoisesti **Pekka Manninen**. Yleisenä ongelmana piirtäjillä tuntuu

olevan suomalaisen sarjakuvan arvostuksen puute, joka näkyy muun muassa huonoissa julkaisukorvauksissa.

Festivaaleilla muodostui ehkä tärkeimmäksi ilmiöksi mahdollisuus suomalaisen ja ranskalaisen sarjakuvakulttuurin vertailemiseen. Selväksi tuli, että Suomi on takapajuinen sarjakuvamaa — taiteellista tasoa lukuunottamatta.

Ranskassa sarjakuvia arvostavat tavallisten lukijoiden lisäksi myös kulttuuripoliittiset päättäjät ja kustantajat. Piirtäjän on helppompaa saada sarjakuviaan julkaistuksi. Lehdet ja kustantajat maksavat paremmin kuin Suomessa.

Yleensä piirtäjät ovat Ranskassa kokopäivätoimisia, kustantaja antaa siihen mahdollisuuden. Suomessa on yksi sarjakuvilla elävä piirtäjä.

Eikä Ranskan ihanteellisuus pääty tähän, vaan siellä on suunnitteilla huomattavia tukitoimenpiteitä sarjakuville. On luovassa mm. työskentelytukea piirtäjille, julkaisijoille kustannustukea ja onpa rahaa tarkoitus varata sarjakuvien alkuperäispiirrosten hakkimiseen museoihin muiden kansallisten aarteiden joukkoon.

Festivaaleilla tuli ilmi, että suomalaisen sarjakuvan asemassa on paljon epäkohtia ja parannusmahdollisuuksia. Lukijat odottavat ja piirtäjät odottavat, että lähinnä kulttuuripoliittiset päättäjät ja kustantajat heräisivät.

AH: Tulevaisuudessa sarjakuvafestivaalit vuorottelevat Suomen sarjakuvaseuran viime vuonna ensi kertaa järjestämien **Animaatio-päivien** kanssa, joten seuraavan kerran on sarjakuvan vuoro vuonna 1985.

